

The relationship between emotional intelligence of school administrator and satisfaction on the work of teachers under the nongbua lamphu primary educational service area office 1

Janyarak Nambandit

Nong Muang Chomphu Thong School, Nong Bua Lamphu Primary Educational Service Area Office 1

Corresponding author. E-mail: janyarak.1974@gmail.com

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) to study the schools emotional intelligence of School Administrator, 2) to study satisfaction on the work of and 3) to study relationship between emotional intelligence of administration and the satisfaction on the work of teachers under The Nongbua Lampau Primary Educational Service Area Office 1. The samples were 278 persons from the administration and teachers in the schools The Nongbua Lampau Primary Educational Service Area Office 1 of the academic year 2020 by the limit samples by using the tables of Krejcie & Morgan and stratified sampling. The instruments using for this research were 5 rating scales questionnaires on the emotional intelligence of School Administrator and the satisfaction on the work of teachers with the reliability of 0.84. The statistics using for data analysis included percentage, mean, standard deviation and Pearson's correlation coefficient.

The results of the study were as follows:

1. The emotional intelligence of schools administrators under The Nongbua Lampau Primary Educational Service Area Office 1 was in high level for overall. Considering on each aspect, there founded that the aspect on self awareness was in the highest level and the aspect on self emotional control was for in the lowest level.

2. For overall of the concept on operational satisfaction of the teachers in the schools under The Nongbua Lampau Primary Educational Service Area Office 1 was in high level. Considering on each aspect, there were founded that the achievement on work was in the highest level and the aspect on control was in the lowest level.

3. The relationship between emotional intelligence of administration and the satisfaction on the work of teachers under The Nongbua Lampau Primary Educational Service Area Office 1 was founded that the positive relationship was in high level and was on statistical significance at .01 ($r=.840$)

Keywords: Emotional intelligence, desire for teacher benefit, relationships

ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1

จรรยาธิษณ์ นามบัณฑิต

โรงเรียนหนองม่วงชุมพุดอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1

Corresponding author. E-mail: janyarak.1974@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู และ 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 278 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ เครจซี่และมอร์แกน และสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารและความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู เป็นแบบมาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.84 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อหาค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้าน การตระหนักรู้ตนเองมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และด้านการจัดการกับอารมณ์ตนเองมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด
2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความสำเร็จของงานมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และด้านการปกครองบังคับบัญชามีค่าเฉลี่ยต่ำสุด
3. ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 พบว่า มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r=.840$)

คำสำคัญ: ความฉลาดทางอารมณ์, ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู, ความสัมพันธ์

© 2023 JCERD: Journal of Creative Education Research and Development

บทนำ

การศึกษาถือเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาประเทศและเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ ดังนั้น สถานศึกษาจึงเป็นหน่วยงานที่สำคัญในการนำนโยบาย หลักสูตร แนวปฏิบัติอื่นๆ ไปลงมือปฏิบัติโดยตรง ผลของการจัดการศึกษาจะเกิดขึ้นที่สถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นผู้มี บทบาทสำคัญและมีส่วนรับผิดชอบอย่างใกล้ชิดต่อการจัดการศึกษา ที่จะทำให้เกิดผลอย่างมี ประสิทธิภาพ เพราะความสำเร็จของการบริหารสถานศึกษาขึ้นอยู่กับผู้บริหารซึ่งเป็นบุคคลที่มีบทบาท และความสำคัญต่อการดำเนินงานในฐานะผู้ควบคุม บังคับบัญชาและริเริ่มกิจกรรมต่างๆ ของ สถานศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมาย (จันทราณี สงวนนาม, 2551) การควบคุมอารมณ์ของตนเอง จึงเป็นสิ่งสำคัญเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องควบคุม ไม่ให้แสดง พฤติกรรมที่ก้าวร้าวออกมาให้ผู้อื่นได้เห็น ไม่ว่าจะกับชุมชน นักเรียน ครู และบุคลากรใน สถานศึกษา ที่ผู้บริหารนั้นต้องการความร่วมมือ ในการทำงานเพื่อให้งานนั้นมีประสิทธิภาพ ถ้าหากผู้บริหารไม่สามารถควบคุมอารมณ์หรือความรู้สึกที่เกิดขึ้นได้ จะส่งผลให้งานมีประสิทธิภาพพลดลง แต่ หากผู้บริหารรู้จักควบคุม

อารมณ์ บริหารจัดการ อารมณ์ของตนอย่างเหมาะสม ประสิทธิภาพของงานก็จะ มีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังที่ กีบ (Gibbs, 1995) ได้กล่าวว่า ผู้ที่มีความสามารถตระหนักรู้ถึง ความรู้สึกของตนเอง และคนอื่นสร้างแรงจูงใจให้กับตนเอง บริหารจัดการอารมณ์ได้ รู้จักควบคุม อารมณ์ แสดงอารมณ์ได้อย่างถูกต้อง ตามกาลเทศะ เข้ากับสังคมได้อย่างเหมาะสม สามารถทำงาน ร่วมกับผู้อื่น และดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข บุคคลนั้นเรียกว่าเป็นผู้ที่มีความฉลาดทางอารมณ์ การที่ บุคคลจะประสบความสำเร็จ ในชีวิต หรือหน้าที่การงานนั้น ไม่ได้ขึ้นอยู่กับการศึกษาที่มีสติปัญญาดีเสมอไป สติปัญญาอย่างเดียวไม่สามารทำให้การเรียนหรือทำงาน ด้านต่างๆ บรรลุผลสำเร็จได้ต้องอาศัย ความฉลาดทางอารมณ์ เป็นส่วนประกอบด้วย

โกลแมน (Goleman, 1995) ได้กล่าวถึง ความฉลาดทางอารมณ์เป็นความสามารถ ในการตระหนักรู้ถึงความรู้สึกของ ตนเองและความรู้สึกของผู้อื่น จนสามารถบริหารหรือจัดการกับอารมณ์ ของตน เพื่อเป็นแรงจูงใจในการสร้างสัมพันธภาพกับ ผู้อื่นได้อย่างประสบความสำเร็จ นอกจากนี้ยัง ชี้ให้เห็นอีกว่าความฉลาดทางอารมณ์มีความสำคัญมากกว่าความรู้ปัญหา โดยกล่าว ว่า เป็นระยะเวลา ยาวนานที่คนเราให้ความสำคัญกับสมอง โดยไม่ใส่ใจสิ่งสำคัญที่ช่วยส่งเสริมความสำเร็จชีวิต คือ กลุ่ม ทักษะ ทางอารมณ์ที่สามารถสอนได้ ไม่เหมือนกับความรู้ปัญหาที่ยากต่อการสอนและพัฒนา ความฉลาด ทางอารมณ์จึงสามารถอธิบาย ได้ว่าทำไมบุคคลที่มีความฉลาดทางปัญญาสูงไม่สามารถประสบความสำเร็จได้ ในขณะที่บุคคลที่มีความฉลาดทางปัญญาธรรมดา กลับเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในชีวิตได้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดนโยบาย ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ไว้ใน เกี่ยวกับการพัฒนา ระบบบริหารจัดการและส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ยุทธศาสตร์ที่ 6 คือ 1) พัฒนาระบบบริหารจัดการ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา คือ พัฒนาระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ พัฒนาระบบการวางแผนพัฒนา ระบบงบประมาณและการ เพื่อการจัดการศึกษาที่มีมาตรฐาน สนับสนุนค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา พัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัล สร้างความเข้มแข็ง และยกระดับคุณภาพการศึกษาตามบริบทของพื้นที่ ส่งเสริมระบบประกันคุณภาพ ภายในของสถานศึกษาให้ เข้มแข็ง และยกย่องเชิดชูเกียรติ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนัก บริหารงานการศึกษาพิเศษ สถานศึกษา และองค์กรบุคคล ที่มีผลงานเชิงประจักษ์ 2) สร้างความ เข้มแข็งในการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม คือ ส่งเสริม การบริหารจัดการเขตพื้นที่ การศึกษาโดยใช้ พื้นที่เป็นฐาน เขตพื้นที่การศึกษาจัดทำแผนบูรณาการ จัดการศึกษาาร่วมกับสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด และ สำนักงานศึกษาธิการภาค สร้างความเข้มแข็ง ในการยกระดับคุณภาพการศึกษารูปแบบเครือข่าย และส่งเสริมและพัฒนา โรงเรียนด้วยพลังประชารัฐอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน 3) ส่งเสริมการมีส่วนร่วม พัฒนาคุณภาพผู้เรียน คือ ส่งเสริม สนับสนุน ผู้ปกครอง ชุมชน สังคม และสาธารณชนให้มีความรู้ความ เข้าใจ สร้างความตระหนักในการจัดการ ศึกษาขั้นพื้นฐาน กำกับดูแล ตลอดจนการมีส่วนร่วม รับผิดชอบในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และประสานสถาบันหรือหน่วยงานทางการศึกษาให้คัดเลือก ผู้เรียนเข้าศึกษาต่อด้วยวิธีการที่หลากหลาย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน , 2563) จะเห็นว่าสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐานมีนโยบายที่มุ่งเน้นการส่งเสริมการมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่ให้ความสำคัญกับ การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อสร้างการรับรู้ ความ เข้าใจ การยอมรับ และเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำแผนการ ศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 2579 เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานเลขาธิการสภา การศึกษา, 2560)

ความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษานั้นมีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากการ บริหารการศึกษานั้น เป้าหมายสูงสุดของความสำเร็จในการดำเนินงานขึ้นอยู่กับกลยุทธ์ในการสร้างความ พึงพอใจให้กับบุคคลเพื่อให้เกิดความรู้สึกที่ดี และประทับใจ การศึกษาความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงานจึง เป็นเรื่องสำคัญ เพราะความรู้ความเข้าใจในเรื่องนี้จะนำมาสู่การ พัฒนาองค์กรให้เจริญก้าวหน้า ซึ่ง ความก้าวหน้าของหน่วยงานจะส่งผลให้สังคมส่วนรวมมีคุณภาพดีขึ้น จึงกล่าวได้ว่าความพึง พอใจมี ความสำคัญต่อผู้ปฏิบัติงานอย่างยิ่ง และความพึงพอใจยังมีความสำคัญต่อผู้ให้บริการและผู้รับบริการ ประกอบด้วย 1) ความสำคัญต่อผู้ให้บริการองค์กรจำเป็นต้องคำนึงถึงความพึงพอใจต่อการบริการใน ด้านความพึงพอใจของผู้รับบริการที่เป็น ตัวกำหนดคุณลักษณะของการบริการเพราะข้อมูลดังกล่าว จะบอกถึงการประเมินความรู้สึกและความคิดเห็นที่มีต่อบริการที่ ต้องการ และวิธีการตอบสนองความต้องการซึ่งความพึงพอใจของผู้รับบริการ เป็นตัวแปรสำคัญในการประเมินคุณภาพของการ บริการ การ นำเสนอการบริการที่ดีมีคุณภาพตรงกับความต้องการและความคาดหวัง ย่อมส่งผลให้เกิดความพึงพอใจ ต่อการ บริการนั้นและมีแนวโน้มจะใช้บริการซ้ำอีกต่อไป โดยที่ความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงานบริการ ตัวบ่งชี้คุณภาพและความสำเร็จ ของงานบริการ เพราะการสร้าง ความพึงพอใจในงานให้กับผู้ปฏิบัติงาน บริการส่งผลให้ผู้ปฏิบัติงานมีความรู้สึกที่ดีต่องานที่ได้รับ

มอบหมายและตั้งใจปฏิบัติงานอย่างเต็ม ความสามารถอันจะนำมาซึ่งคุณภาพของการบริการที่ดีและ 2) ความสำคัญต่อผู้รับบริการประกอบด้วย ความพึงพอใจของผู้รับบริการเป็นตัวประกันคุณภาพชีวิตที่ดี เพราะการนำเสนอการบริการที่เหมาะสมจะทำให้ผู้รับบริการเกิดความพึงพอใจ การบริการให้กับลูกค้าได้หลายๆ สถานการณ์จะนำไปสู่การ พัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีตามไปด้วยความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงาน ช่วยพัฒนาคุณภาพของงานเป็นที่ ยอมรับว่าความพึงพอใจในงานมีผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานแต่ละองค์กร (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2546) ความพึงพอใจในงานเป็นความรู้สึกที่เกี่ยวข้องกับการ ปฏิบัติงานทั้งด้านบวกและด้านลบมีความสัมพันธ์กับปัจจัยต่างๆ ของงาน ความพึงพอใจมาจาก ความสำเร็จของการทำงานในชีวิตประจำวันปัจจัยในการชักจูงให้เกิดความพึงพอใจในการทำงานให้เกิด ความพึงพอใจในการทำงาน ได้แก่ ความสำเร็จของงาน การได้รับการยอมรับนับถือลักษณะงานที่ปฏิบัติ ความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน การปกครองบังคับบัญชา ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานสภาพแวดล้อมในการทำงาน เงินเดือนหรือผลประโยชน์ เกื้อกูลหาก ผู้ใต้บังคับบัญชาไม่อาจสร้างความพึงพอใจในการปฏิบัติงานให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชาได้ แน่แน่นอนว่าภารกิจ งานต่างๆ ที่ได้รับมอบหมายอาจไม่สำเร็จตามกำหนด หรืออาจจะสำเร็จ แต่เป็นความสำเร็จที่ทำแบบให้ พ้นไปที ทำให้งานที่ออกมาไร้ ประสิทธิภาพ (จันทรานี สงวนนาม, 2551) ความพึงพอใจที่มีต่อ องค์กรทำให้ผลการดำเนินงานออกมาดีในทางเดียวกันผลงานที่ดีก็ส่งผลให้เกิดความพึงพอใจต่องาน ความ พึงพอใจเกิดจากการได้รับความสำเร็จตามความต้องการสอดคล้องกับระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารมี โอกาสที่จะแสดงความต้องการและนำไปสู่ความสำเร็จในหน้าที่การงานได้มากกว่า ดังนั้นการสร้าง ความ พึงพอใจในการปฏิบัติงานให้เกิดกับบุคลากรทุกฝ่ายในองค์กรเป็นภารกิจที่สำคัญของผู้บริหารที่จะต้อง ดำเนินให้เห็นผลทางด้านรูปธรรม และนามธรรม เพราะความพึงพอใจของบุคลากรนำมาซึ่ง ประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของงานอันเป็นภารกิจหลักในการ บริหารจัดการองค์กรหรือสถานศึกษาเมื่อครูผู้สอน เกิดความพึงพอใจต่อผู้บริหารก็จะส่งผลต่อคุณภาพของงานด้วย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 เป็นหน่วยงานที่อยู่ภายใต้การ กำกับดูแลของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีภารกิจในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภายใต้บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 สภาพการบริหารการศึกษา ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 โดยทั่วไป มีโรงเรียนในสังกัดทั้งหมด 102 โรงเรียน แบ่งเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ 1 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง 7 โรงเรียน และ โรงเรียนขนาดเล็ก 94 โรงเรียน มีครูและบุคลากรทางการศึกษา 1,027 คน มีนักเรียน 20,386 คน ดูแล การจัดการศึกษา ใน 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอนากลาง อำเภอนาวัง และอำเภอสุวรรณคูหา ภายในพื้นที่ บริการแบ่งเป็น 11 ศูนย์เครือข่าย จาก การศึกษารายงานวิจัย พบว่า ยังไม่มีการศึกษาความฉลาดทาง อารมณ์ของผู้บริหารและความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ซึ่งจะเป็แนวทางในการปรับปรุงการบริหารองค์กร และสร้างระดับ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 อันจะ ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 โดยส่วนรวม (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1, 2563)

จากความสำคัญที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหาร สถานศึกษาเป็นสิ่งสำคัญที่จะนำ สถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จในทุกๆ ด้านรวมถึงความพึงพอใจในการ ปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนด้วย ผู้วิจัยจึงมุ่งเน้นที่จะศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทาง อารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ดังนั้น ผลการศึกษาที่จะได้จากการวิจัยครั้งนี้จะสะท้อนให้ เห็นถึง ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการ ปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา อันจะเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและ ผู้เกี่ยวข้อง นำไปใช้เป็นแนวทางและพัฒนาผู้บริหารให้มีศักยภาพ ในการจัดการศึกษาให้เกิด ประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1

2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับความ พึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 มีขั้นตอนและรายละเอียดการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 1,027 คน จาก 102 โรงเรียน (ข้อมูลสารสนเทศ ณ วันที่ 10 ธันวาคม 2563 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 278 คน จาก 102 โรงเรียน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) และสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ความฉลาดทางอารมณ์ ของผู้บริหารกับสถานศึกษาพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ ได้จากการศึกษาทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารกับความพึงพอใจ ในการปฏิบัติงานของครู กำหนดเป็น 2 ตอน ดังนี้ การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภูเขต 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยพิจารณาจากกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีที่

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภูเขต 1 เป็นแบบมาตรวัดประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert Scale) โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภูเขต 1 เป็นแบบมาตรวัดประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบลิเคอร์ท (Likert Scale) โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณา

3. สมมติฐานการวิจัย

ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพึงพอใจใน การปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการโดยนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง พร้อมทั้งนัดหมาย เวลา และสถานที่ ขอรับแบบสอบถามคืน เสร็จแล้วนำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วดำเนินการวิเคราะห์ ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาตามขั้นตอน ดังนี้

เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับจากกลุ่มตัวอย่างแล้ว ผู้ทำการวิจัยนำข้อมูลที่ได้มาประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการต่างๆ คือ การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ผู้ทำการวิจัยตรวจสอบ แบบสอบถามที่ได้รับและคัดเลือก

แบบสอบถามที่สมบูรณ์ เมื่อตรวจสอบความสมบูรณ์มีความสมบูรณ์ ทุกชุดจากนั้นผู้วิจัยได้นำมากำหนดรหัสข้อมูล บันทึกข้อมูล และโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัย โดยมีสถิติที่สำคัญ ดังนี้

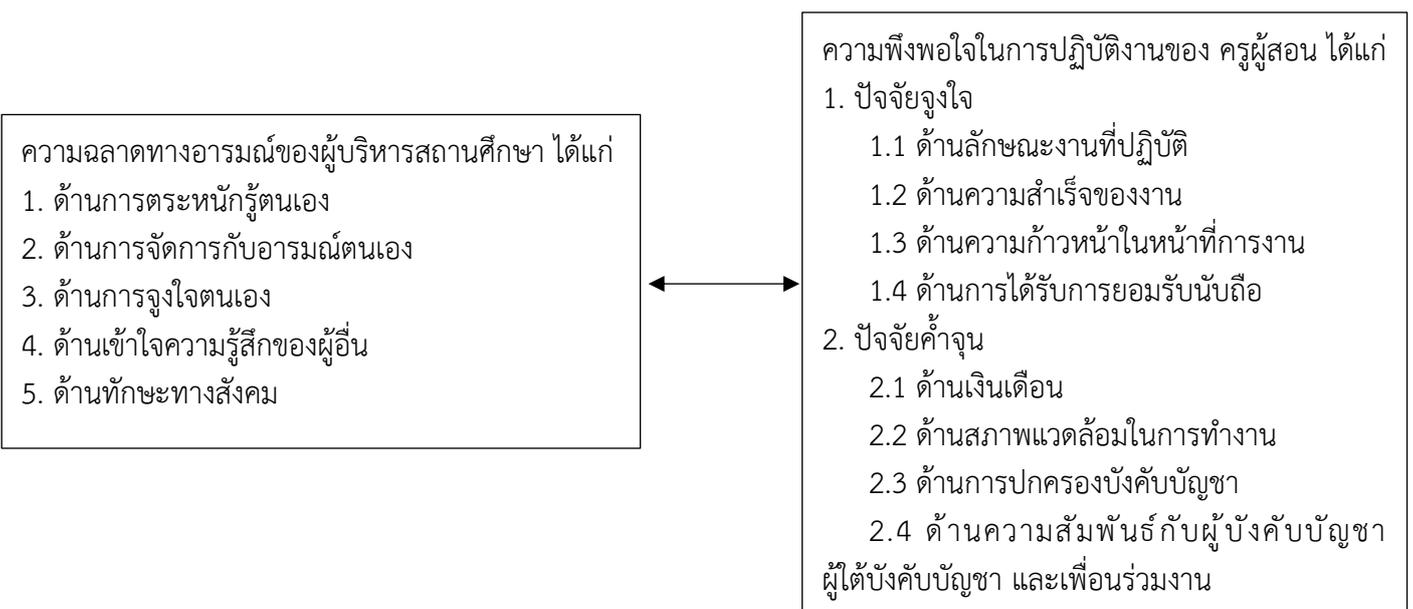
ตอนที่ 1 นำข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับความฉลาดทางอารมณ์ของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภูเขต 1 ทำการบันทึก และวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$), ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำผลการวิเคราะห์มาแปลความหมาย ตามเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

ตอนที่ 2 นำข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ของครูในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ทำการบันทึก และ วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$), ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำผลการวิเคราะห์มาแปลความหมายตาม เกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหาร สถานศึกษากับความพึงพอใจ ในการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา หนองบัวลำภูเขต 1 โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) และนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2553) แปลความหมาย ดังนี้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ประกอบด้วย ความ ฉลาดทางอารมณ์ของ ผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวคิดของ Goleman (1995) ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ 1) ด้านการตระหนักรู้ตนเอง 2) ด้านการ จัดการกับอารมณ์ตนเอง 3) ด้านการจูงใจตนเอง 4) ด้านเข้าใจ ความรู้สึกของผู้อื่น และ 5) ด้านทักษะทางสังคม และความพึง พอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนใช้ แนวคิดทฤษฎีของเฮิร์ซเบิร์ก (Herzberg's, 1991) ประกอบด้วย 2 ปัจจัย 1) ปัจจัยจูงใจ ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ ด้านความสำเร็จของงาน ด้านความก้าวหน้าใน หน้าที่การงาน และด้านการ ได้รับการยอมรับนับถือ และ 2) ปัจจัยค้ำจุน ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้าน เงินเดือน ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน ด้านการ ปกครองบังคับบัญชา และด้านความสัมพันธ์กับ ผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงาน และจากแนวคิดที่กล่าวมา ข้างต้น ผู้วิจัยสามารถ นำเสนอเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 สรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้าน ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการตระหนักรู้ตนเอง รองลงมา คือ ด้านการจูงใจตนเอง ด้านทักษะทาง สังคม และด้านเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการจัดการกับ อารมณ์ตนเอง

2. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มี ค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน รองลงมา คือ ด้านความสำเร็จของงาน ด้าน เงินเดือน ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงาน ด้านการได้รับการ ยอมรับนับถือ ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน และด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ ตามลำดับ ส่วนด้านที่มี ค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการปกครองบังคับบัญชา

3. ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 มีความสัมพันธ์เชิง เส้นระดับสูงในทิศทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r_{xy} = .840$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยด้านที่มีความสัมพันธ์สูงสุด ได้แก่ ด้านทักษะทางสังคม (X3) ($r_{xy} = .872$) รองลงมา คือ ด้านการจูงใจตนเอง (X3) ($r_{xy} = .853$) ด้านเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (X4) ($r_{xy} = .765$) และด้านการจัดการกับ อารมณ์ตนเอง (X2) ($r_{xy} = .652$) ตามลำดับ และด้านที่มีค่าความสัมพันธ์ต่ำสุด คือ ด้านการตระหนักรู้ ตนเอง (X1) ($r_{xy} = .507$)

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้าน ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการตระหนักรู้ตนเอง ทั้งนี้อาจเนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมี ความอดทนไม่แสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมต่อหน้าคนอื่น รู้จักการจัดการกับอารมณ์ของตนเองและ ควบคุมอารมณ์ตนเองได้ รู้จักปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา ซึ่งสอดคล้องกับ แนวคิดของโกลแมน (Goleman, 1995) ที่กล่าวว่า ความฉลาดทางอารมณ์เป็นความสามารถในการ ตระหนักรู้ถึงความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น เพื่อสร้างแรงจูงใจในตัวเองบริหารจัดการอารมณ์ต่างๆ ของ ตนและอารมณ์ที่เกิดจากความสัมพันธ์ต่างๆ ได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ของ อีราภรณ์ ณะนะหมอก และสุภาพ ผู้รุ่งเรือง (2562) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 : ตามทัศนะของครู ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 4 ตามทัศนะของครูโดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า อยู่ใน ระดับมาก

2. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มี ค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ซึ่งสอดคล้องกับเฮอริชเบอร์ก มัสเนอร์และ สไนเตอร์แมน (Herzberg's, 1991) ได้นิยามว่าความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ หมายถึง การได้รับการเลื่อนขั้นเงินเดือนและตำแหน่งสูงขึ้น รวมทั้งโอกาสที่จะได้เพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ ใน การทำงาน เป็นองค์ประกอบที่สำคัญจะกระตุ้นให้บุคคลเกิดความพึงพอใจในการทำงาน และสอดคล้อง กับงานวิจัยของ สุพรรณษา ลอยสมุทร (2559) การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนกับประสิทธิผลของสถานศึกษาเอกชน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ผล การศึกษา พบว่า 1) ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน

สถานศึกษาเอกชนในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราดโดยรวมและเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ความสำเร็จของงาน การได้รับการยอมรับ ความก้าวหน้าในตำแหน่ง ลักษณะงานที่ปฏิบัติ เงินเดือนหรือผลประโยชน์เกื้อกูล สภาพการทำงาน และ สอดคล้องกับงานวิจัยของ

3. ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 มีความสัมพันธ์เชิงเส้นระดับสูงในทิศทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้าน เมื่อพิจารณาราย ด้าน พบว่า ทุกด้านมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยด้านที่มีความสัมพันธ์สูงสุด ได้แก่ ด้านทักษะทางสังคม ทั้งนี้อาจ เนื่องจาก ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านทักษะทางสังคม เป็นการสร้าง สัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น รู้จักรู้เท่าทันอารมณ์ผู้อื่น สามารถสร้างสัมพันธภาพ กับผู้อื่นได้ดี สามารถ สื่อสารกับผู้อื่นได้อย่างเข้าใจ มีความรับผิดชอบต่อนตนเองและผู้อื่น มีความอดทนและเรียนรู้การให้อภัย ในการอยู่ร่วมกัน ในสังคมสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีความเข้าใจสถานการณ์ต่างๆ มีความยืดหยุ่นสามารถแก้ปัญหาได้และสามารถบริหารความขัดแย้งได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับ แนวคิดของ เดนแฮมและเวสส์เบิร์ก (Denham and Weissberg, 2010) กล่าวว่า การมีทักษะทาง สังคม เป็นความสามารถ ในการรับรู้เข้าใจ และสามารถระบุถึงความรู้สึกและอารมณ์ผู้อื่นจากการ แสดงออกได้อย่างชัดเจน รวมทั้งสามารถแสดงออกถึง ความรู้สึกเห็นอกเห็นใจเพื่อการสร้างและรักษา สัมพันธภาพกับผู้อื่นได้อย่างไร จึงส่งผลทำให้ความฉลาดทางอารมณ์ของ ผู้บริหารสถานศึกษาด้านทักษะ ทางสังคมมีความสัมพันธ์สูงสุดกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน ซึ่ง สอดคล้องกับ งานวิจัยของ พิมใจ วิเศษ (2554) ได้ทำการศึกษา เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์ ของผู้บริหาร สถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู อำเภอบ้านนา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครนายก ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างความ ฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู มีค่า ความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สรุปผลการวิจัย

1. ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา หนองบัวลำภู เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้าน การตระหนักรู้ตนเองมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และด้าน การจัดการกับอารมณ์ตนเองมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด
2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความสำเร็จของงานมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และด้านการปกครองบังคับบัญชา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด
3. ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจใน การปฏิบัติงานของครูใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 พบว่า มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r=.840$)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

- 1.1 ผู้บริหารโรงเรียนควรมีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่นไม่ว่าจะเป็นภายในโรงเรียนและ ภายนอกโรงเรียน
- 1.2 ผู้บริหารความมุ่งมั่นและความจริงใจของผู้บริหารในการพัฒนาตนเอง รวมถึงการมองครูเป็นทรัพยากรที่มีค่า ที่สุดขององค์กร เมื่อผู้บริหารมีความฉลาดทางอารมณ์สูง สามารถเข้าใจและตอบสนองความต้องการของครูได้อย่างเหมาะสม จะส่งผลให้ครูมีความพึงพอใจ มีขวัญกำลังใจ และปฏิบัติงานอย่างเต็มศักยภาพ ซึ่งท้ายที่สุดแล้วจะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนและ คุณภาพการศึกษาโดยรวม

1.3 ผู้บริหารควรพัฒนาหลักสูตรการบริหารสถานศึกษาให้เน้นความฉลาดทางอารมณ์ กำหนดให้ความฉลาดทางอารมณ์เป็นส่วนหนึ่งของการประเมินผู้บริหาร และสร้างระบบสนับสนุนสุขภาวะทางจิตสำหรับบุคลากรทางการศึกษาไม่ควรมีความลำบากใจเมื่อต้องพบปะกับคนแปลกหน้าหรือคนที่ไม่คุ้นเคยที่มาเยี่ยมโรงเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1

2.2 ควรศึกษาปัจจัยด้านอื่นๆ ที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). *หลักสูตรพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อรองรับการกระจายอำนาจ สำหรับผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา*. นครปฐม : สถาบันพัฒนาครูคณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2551). *ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: บั๊กพอยท์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่10 ฉบับปรับปรุงใหม่)*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2553). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 12)*. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พิมพ์ใจ วิเศษ. (2554). *ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูอำเภอบ้านนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2556). *จิตวิทยาการบริหาร หน่วยที่ 10*. (เอกสารการสอน). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). *การพัฒนาทักษะชีวิตในระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สุพรรณษา ลอยสมุทร. (2559). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนกับประสิทธิผลของสถานศึกษาเอกชน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด*. วิทยานิพนธ์ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- Denham, Susanne Ayers; Brown, Chavaughn; and Domitrovich, Celene. (2010). Plays nice with others: Social-emotional learning and academic success. *Early Education and Development*. 21: 652-680.
- Gibbs, G (1995). *Learning by Doing: A Guide to Teaching and Learning Methods*. Further Education Unit. Oxford Polytechnic: Oxford.
- Goleman, D. (1995). *Emotional Intelligence*. New York : Bantam Books.
- Herberg, F. (1991). *The motivation to work*. New York: John Wiley and Sons.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.